

Heiseva min. Hackselin
pöytäkirja 13. XI. 33 laatuamani
lyhyt P. M.

Toivo T. Kaila

Docteur ès lettres

Helsinki (Finlande)

P. M.

Suomen ja Viron kauppasopimuksessa v:lta 1931 on VIII artiklalla ja luettelo A:lla Virolle taattu 25 %:n erikoisalennus m.m. kahteen puuvillakangasnimikkeeseen (240 ja 241) sekä yhteen villakangasnimikkeeseen (276) nähden, laskettuna "alimmista tullimääristä, mitä nyt tai vastedes sovelletaan minkätahansa kolmannen maan vastaavaan tavaraan". Englannin sopimuksen astuttua voimaan tämän määräyksen jatkaminen tekisi tekstiilitullisuojamme melkein olemattomaksi Viroon nähden, jonka kutomateollisuustullit edelleenkin ovat prohibitiiviset.

Näihin kohtiin nähden olisi siis välttämättä saatava aikaan sopimuksen tarkistus, ennenkuin Englannin sopimus astuu voimaan.

Samoin olisi täysi syy hiukan rajoittaa Virolle myönnettyä ikkunalasikontingenttia, joka aikanaan arvioitiin Suomen korkeakonjunktuurien mukaan, mutta nyt ylenmäärin rasittaa meidän omaa ikkunalasiteollisuuttamme. Vuosikontingentti voitaneen sopivasti säätää enintään 20 prosentiksi siitä määrästä, mitä Suomen molemmat ikkunalasitehtaat ynnä Viron ikkunalasitehdas yhteensä ovat Suomessa edellisen kalenterivuoden aikana myyneet; sitäpaitsi olisi se tehtävä riippuvaksi siitä, missä määrin virolaiset ovat mainitun, edellisen kalenterivuoden aikana sopimustemme mukaisesti myöntäneet lisenssejä ja valuuttaa suomalaiselle kristallille ja talouslasille.

Vaihtoehtona olisi täydellinen ja molemminpuolinen tullivapaus kaikille Suomen ja Viron kotimaisille lasituotteille, sillä ehdolla kuitenkin, että myös lisenssi- ja valuuttavapaus suomalaiseen lasiin nähden Virossa efektiivisesti toteutetaan.

Yleensäkin tulisi clearingiin nähden pyrkiä nykyistä todellisempaan vastavuoroisuuteen joko vapauttamalla Virossakin meihin nähden tuontiluvat ja valuutta, taikka sitten alistamalla myös meidän tuontimme Virosta pakolliseen ja efektiiviseen clearingiin. Väliaikaisena toimenpiteenä tulisi soveltaa ainakin osittaista vastavuoroisuutta lasiteollisuuden sisällä, pakollisesti clearaamalla Suomen lasinvienti Viroon sieltä tuodusta ikkunalasista saaduilla Suomenmarkoilla, mikä on helposti toteutettavissa.

Vanhojen velkojen selvittämiseksi ja erikoisesti nimenomaan kumi-

teollisuutemme "investoitujen saatavien" (aluksi ainakin osittain) vapauttamiseksi olisi tehtävä Virosta suurempi väkiinakauppa.

Ylläolevan yhteydessä ja siitä riippumattakin tulisi vaatia sopimusten edellyttämiä tuontilupia suomalaisille tavaroille Viroon, jätteen erikoisissa tapauksissa viejien omalle vastuulle saada siitä vastaava valuutta.

Maataloustuotteita koskevat kauppasopimuskohtat lienee jätettävä sen selvittelyn varaan, jolle Suomen maatalousmiesten suunniteltu retkeily Viroon luonee perustan.